

Robyn Ochs **ALS BI** **BEGRIJP** **IK MEZELF**

Robyn Ochs (51) is een pittige, drukbezette dame. Deze Amerikaanse bi-activiste, docente, spreekster en auteur presenteerde onlangs in Amsterdam de tweede editie van haar boek *Getting Bi: Voices of Bisexuals Around the World*. Hierin komen voornamelijk andere biseksuelen aan het woord, in plaats van zichzelf. Want volgens Robyn schuilt er ontzettend veel kracht in het vertellen van en luisteren naar verhalen.

Vertel ons eens wat meer over *Getting Bi*. Wat inspireerde je om zo'n boek samen te stellen?

"Ik geloof al héél lang en héél heilig in het vertellen van verhalen. Door verhalen met elkaar te delen, ga je elkaar beter begrijpen. Jezelf trouwens ook. Samen met Sarah Rowley, de andere redacteur van het boek, heb ik biseksuele mensen vanuit de hele wereld uitgenodigd te vertellen over hun leven. Hierbij probeerden we het zo divers mogelijk te maken. We wilden biseksuelen met verschillende nationaliteiten, leeftijden, religies en ervaringen aan bod laten komen. Dat is behoorlijk goed gelukt! In deze tweede editie van *Getting Bi* staan verhalen van mensen uit 42 verschillende landen."

Dat klinkt inderdaad al behoorlijk divers. Maar is er dan nog zoveel begrip nodig op het gebied van biseksualiteit?

"Er bestaan een hoop misvattingen over biseksualiteit. In de ogen van sommige mensen bestaan biseksuelen niet eens, of zijn ze niet te vertrouwen. Dit soort vooroordelen kun je uit de wereld helpen door van je te laten horen en door je verhaal te vertellen. Zo kun je mensen uitdagen en stimuleren om op een andere manier over dingen na te denken."

Je begint je boek met een uitleg over de verschillende betekenissen die biseksualiteit voor mensen kan hebben. Wat betekent dit voor jou?

"Veel mensen denken bij biseksualiteit vaak meteen aan seks. Dat je, als je bi bent, seks hebt met mannen en vrouwen. Ik zie het zelf wat genuanceerder. Ik erken van mezelf dat ik me – zowel romantisch als seksueel – aangetrokken kan voelen tot verschillende seksen. Maar dat wil niet zeggen dat ik me tegelijkertijd tot verschillende mensen aangetrokken hoef te voelen. Ik ben nu al dertien jaar samen met mijn vrouw Peg en was twintig jaar geleden voor het laatst met een man. Desondanks zie ik mezelf nog steeds als een biseksueel. Voor mij gaat het namelijk niet om mijn huidige gedrag; dit is gewoon hoe ik mezelf begrijp."

Kan je op basis van je boek conclusies trekken over de culturele verschillen in het bi-zijn van mensen?

"Dat zou ik niet durven zeggen. De perspectieven en ervaringen in het boek zijn namelijk ontzettend individueel. Maar de verschillen die er zijn, hebben vaak te maken met hoe er in een cultuur aangekeken wordt tegen seksualiteit, sekserollen en relaties. Ook kunnen bijvoorbeeld juridische regels in een land van invloed zijn op hoe iemand zijn of haar biseksualiteit beleeft."

Ik zal altijd mijn waarheid moeten vertellen

In de Verenigde Staten wordt in veel staten nog steeds gevochten voor de zogeheten *marriage equality*, zodat ook mensen van hetzelfde geslacht met elkaar kunnen trouwen. Zijn Peg en jij daar niet als een van de eerste lesbische koppels getrouwd in 2004?

"Dat klopt inderdaad. We hadden eigenlijk het geluk dat we in Massachusetts woonden. Dat was de eerste staat waarin het homo-huwelijk werd gelegaliseerd. In het eerste uur dat het mocht, zijn we meteen getrouwd."

Dat moet wel heel bijzonder zijn geweest!

"Dat was het zeker! Ik weet nog dat ik in 2001 in Rotterdam voor het eerst een getrouwd, homoseksueel stel ontmoette. Ze lieten me hun trouwfoto's zien, en dat maakte echt iets in me los. Wat ik altijd voor onmogelijk had gehouden, was opeens tastbaar. Toen Peg en ik een paar jaar daarna met elkaar trouwden, was het in eerste instantie naast een juridische bescherming van onze relatie, een krachtig politiek en symbolisch statement. Maar toen het eenmaal zover was, bleek het nog zoveel meer te zijn! Er gebeurden allemaal dingen die we nooit hadden verwacht. Mensen die we niet kenden zwaaiden ons toe vanuit hun auto's en vanuit het openbaar vervoer. We kregen zelfs een bos bloemen van iemand die we nog nooit eerder hadden ontmoet. Heteroseksuele burens kwamen langs om ons te feliciteren, en we kregen ons eerste huwelijksgeschenk van een straatartiest. Tegen alle verwachtingen in was er zoveel liefde en steun voor ons die dag. En het voelde fantastisch!"

Een van de boodschappen die je uitdraagt, is dat seksualiteit binnen een continuüm bestaat. Is een wereld die gewend is in tweeën te denken – zoals hetero/homo – hier wel klaar voor?

"Als iets waarheid is voor mij, maakt het me eerlijk gezegd niet veel uit of de wereld hier klaar voor is. Ik zal altijd mijn waarheid moeten vertellen. Een kleine, toegewijde groep mensen kan een heleboel voor elkaar krijgen en zelfs de wereld veranderen, zoals antropologe Margaret Mead ooit heeft gezegd. Ik verwacht natuurlijk niet dat ik de hele wereld kan bereiken met mijn boodschap. Maar ik probeer wel zoveel mogelijk te doen. Zo geef ik les aan studenten, middelbare scholieren en aan mensen uit verschillende gemeenschappen. Ik merk dat ik daar daadwerkelijk iets bewerkstellig. Daarnaast praten mensen weer met anderen, waardoor je indirect nog meer mensen bereikt. Daar doe ik het natuurlijk voor. Ik ben echt dol op mijn werk!" ■

Getting Bi is te bestellen via
www.biresource.net